

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHISINING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISH SHAROITLARI

Hamroyeva Oqila G'ulomjonova

Osiyo xalqaro universiteti magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinif o'qituvchilarining kommunikativ kompetentligini takomillashtirish masalalari tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarning ahamiyati ortib borayotganligi, boshlang'ich sinif o'qituvchilari uchun kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish muhimligi yoritiladi. Shuningdek, raqamli muhit sharoitida samarali muloqot qilish, ta'lim jarayonida interaktiv yondashuvlardan foydalanish va innovatsion texnologiyalar yordamida o'qituvchilarning kommunikativ qobiliyatlarini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, kommunikativ kompetentlik, boshlang'ich sinif, o'qituvchi, interaktiv metodlar, innovatsion texnologiyalar.

Abstract: This article analyzes the issues of improving the communicative competence of future elementary school teachers in the digital educational environment. The increasing importance of digital technologies in the modern education process, the importance of developing communicative skills for primary school teachers will be highlighted. Also, recommendations are given for effective communication in the digital environment, the use of interactive approaches in the educational process, and the development of communication skills of teachers with the help of innovative technologies.

Key words: digital education, communicative competence, primary class, teacher, interactive methods, innovative technologies.

Kirish

Hozirgi kunda ta'lim tizimi tez sur'atlar bilan rivojlanib, raqamli texnologiyalar o'quv jarayonining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ayniqsa, boshlang'ich sinif o'qituvchilari uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish nafaqat ta'lim samaradorligini oshirish, balki o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish imkoniyatini ham kengaytiradi. Raqamli ta'lim muhitida o'qituvchining kommunikativ kompetentligini rivojlantirish dolzarb masalalardan biri bo'lib, bu o'quvchilarning bilim olish jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshirish va interaktiv yondashuvlarni keng joriy etish uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish bo'yicha davlat boshqaruv tizimini takomillashtirish to'g'risida" gi farmonida: "mamlakatni innovatsion rivojlantirishning uzoq muddatli senariylari asosida ustivor soha va tarmoqlarni ilm-fan yutuqlari va innovatsiyalar asosida rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqarish; hududlarning intellektual va texnologik salohiyatini oshirish, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirishning zamonaviy infratuzilmasini shakllantirish; ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimini muvofiqlashtirish; yoshlarni ilmiy va innovatsion faoliyatga jalb etishning samarali mexanizmlarini joriy qilish va ular tashabbuslarini har tomonlama qo'llab-quvvatlash; ilm-fan va innovatsiyalar sohasida

xalqaro aloqalarni kengaytirish va mustahkamlash, innovatsiyalar va texnologiyalar transferi bo'yicha chora- tadbirlarni amalga oshirish"dan iborat muhim vazifalar belgilandi [1].

Iqtisodiy rivojlanish asosi bo'lgan oliy ta'lim va innovatsion rivojlanish sohalarida ham qator yangiliklar mavjud. Masalan, iqtisodiyot tarmoqlarining "drayver" yo'nalishlarida 850 turdagi innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish, amaliy tadqiqotlar natijalari asosida 2,5 mingdan ziyod yangi ilmiy ishlanmalar yaratish, transport va logistika, qishloq xo'jaligida hosildorlik, energetika, biotexnologiya, geologiya va metallni qayta ishlash, mashinasozlik va elektronika yo'nalishlarida 8 ta ilmiy ishlab-chiqarish klasterini tashkil etish, ilmiy, amaliy, innovatsion va startap loyihalarni moliyalashtirish bo'yicha yillik tanlovlar sonini 20 taga yetkazish, stajor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura, doktorantura hamda maqsadli doktorantura kvotalari sonini 5 200 taga yetkazish mo'ljallangan.

Shuningdek loyihada O'zbekiston Global Innovatsion Indeksda Top-50 talik mamlakatlar ro'yxatiga kirishini ta'minlash, har bir million aholiga to'g'ri keladigan tadqiqotchilar sonini 2 ming nafarga yetkazish. Ichki va tashqi bozorlarda tijoratlashtirish natijasida yaratiladigan yangi innovatsion ishlanmalar sonini 2 baravarga oshirish rejalari ham mavjud.

O'zbekiston milliy ta'limi jarayonida multimedia vositalaridan foydalanish tajribasi shakllantirilmoqda. Chunki bu ham zamon talabidir. Bugungi kunda zamonaviy kompyuter va axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish tabiiy fanlar sifati va samaradorligini oshirishning asosiy omili sifatida qaralmoqda.

"Multimedia darslari"dan foydalanish fizika va kimyo fanlarini o'qitish jarayonining sifati va samaradorligini oshirish imkonini beradi. Multimedia yoki raqamli o'quv resurslari axborotni qayta ishlashni qo'llab-quvvatlovchi turli xil media elementlaridan foydalangan holda o'quvchilarga aqliy tasvirlar bilanyaxshiroq shug'ullanishga yordam beradi. Ta'lim uchun multimediyadan foydalanish bo'yicha tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, rasm va so'zlarni birlashtirgan o'quvchilar faqat so'zlardan foydalanadiganlarga qaraganda ijobiy natijalarga erishadilar.

Media ko'nikma axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bilimlarini amalda qo'llay bilishga oid faoliyatning tarkibiy qismidir. "Media savodxonligi"- ommaviy axborot vositalarini ishlab chiqish, tahlil qilish tahlil qilish va yaratish qobiliyati.

Media ta'limning asosiy vazifasi - yangi avlodni zamonaviy axborot sharoitida hayotga tayyorlash, turli axborotlarni qabul qilish insonni psixikasiga ta'siri oqibatlarini tushunishga o'rgatishdir.

Media kompetentlik tushunchasi (media competence) ta'limga kirib kelayotgan yangi atama hisoblanib, u media ma'lumotlarni turli ko'rinishda uzatish va baholash, o'rganish yetkaza bilish kabi ma'nolarni o'z ichiga oladi.

Xulosa

Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kommunikativ kompetentligini takomillashtirish o'quv jarayonining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy raqamli texnologiyalar va innovatsion usullardan foydalanish

o‘qituvchilarning pedagogik mahoratini oshirishga, o‘quvchilar bilan samarali muloqot qilishga va ta’lim jarayonini interaktiv holga keltirishga xizmat qiladi. Shu sababli, kelajakdagi o‘qituvchilarni tayyorlash jarayonida kommunikativ kompetentlikni rivojlantirishga alohida e’tibor qaratish lozim.

Adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti SH. Mirziyoyev. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. “Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish bo‘yicha davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish to‘g‘risida”.// Toshkent shahri, 2021-yil 1-aprel.
2. Akbarovna, I. S., & Lola, I. (2025). IJTIMOIIY PEDAGOGIK FAOLIYATDA TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI. *ZAMONAVIIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA UNGA QARATILGAN KREATIV G'OYALAR, TAKLIFLAR VA YECHIMLAR*, 7(75), 201-204.
3. Икромова, С. А., & Джумаева, Ф. Б. (2025). ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СТРУКТУРА В УЗБЕКИСТАНЕ И ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(2), 256-262.
4. Ikromova, S. A. (2025). ART TERAPIYANING RUHIY KASALLIKLARNI DAVOLASHDAGI O‘RNI VA SAMARADORLIGI. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(2), 154-157.
5. Akbarovna, I. S. (2024). STRESS, DEPRESSIYA VA BOSHQA RUHIY HOLATLARNING PSIXOLOGIYADAGI O'RNI. *Science, education, innovation: modern tasks and prospects*, 1(3), 7-13.
6. Akbarovna, I. S. (2023). GENERAL SIGNS OF A TEENAGER’S ORIENTATION TOWARD DESTRUCTIVE BEHAVIOR. *International scientific review*, (XCI), 19-20.